

2. Դիտողութիւն մը: Տեսնէք «Հանդէս Ամսօրեայ»-ի 1912, էջ 654, հոյեմբեկի թիւին մէջ որ Դոկտ. Վահրամ Ե. Թորգոմեան խօսքը Մաղաթիա դպիր շէվաճիւրեանի ժամանակագրութեան երկու յիշատակարաններուն վրայ չի նիւնելով՝ իր ծանօթագրութեան մէջ կ'ըսէ թէ՝ «Հորնդ Ասատուր եւ Հ. Իսահակ Վ. Սրուպեան իրաւունք չունին գրելու որ Կ. Պոլսոյ առաջին Տայ տպարանը հաստատուած էր ի քարակէտիւրիկ ընդ հովանեաւ Ս. Կիկողայոս եկեղեցւոյն, քանի որ որոշ չէ յիշատակարաններուն մէջ թէ յիշեալ եկեղեցին Կ. Պոլսոյն է թէ Կէտիւրիկները»:

Դոկտորը իւր այս յաւանքաւ վիճիւնի մէջ անշուշտ կ'անհարկէ Սրուպեանի այն յօդուածը, զոր գրեց Տայիական տպագրութեան 400ամեայ յորեմանին առթիւ Զարգարեան եղբարց պարբերաբար հրատարակած Յիշատակարանին մէջ «Արքար դպիր Թորգոմեանի եւ իր որդին Սուլթանշահ, վերնագրով: Պէտք է գիտնայ սակայն որ Սրուպեան իր յօդուածը աւարտելէն ետքը՝ Զարգարեաններուն յանձնած է ձեռագիրը, որուն վրայ տպագրեալին մէջ կը տեսնէ որ յապաւումներ եւ յաւելումներ եղած են, որոնց համար չի կրնար պատասխանատու ըլլալ երբեք, վասն զի նա այդ գրութեան մէջ Սուլթանշահի նամակին պարունակութեամբ միայն ջրաղած էր: Սրուպեան այր, ինչպէս եւ ուրիշ ոչ մի բանասէր, իրաւունք չունի անորոշ խնդիրները պատգամատուութեամբ որոշելու, եւ ոչ ալ թուականները կանխելու կամ յապաւնելու առանց վաւերագիր մ'ունենալու ի ձեռին՝ լաւ համոզուած ըլլալով որ պատմութիւնը բանաստեղծութիւն չէ:

Հ. ԻՍՍՀԱԿ Վ. ՍՐԱՊԵԱՆ
Միաբան Ամուսնան:

3. Յովհաննեսեանի Երեսնամեակը: Ինչպէս Հանդիսի անշեալ տարուան Զ. (էջ 330) թիւին մէջ յայտարարած էինք, Ե. Յովհաննեսեան ուսումնայ բանաստեղծին գրական գործունէութեան երեսնամեակը պիտի տօնուէր Նոյն տարին Յուն. 2ին նախաձեռնութեամբ Եւթիմանի Գեորգեան շինարարի ուսուցչական մարմնին, որուն անդամակցութեան մէջ գործած էր երկայն ատեն համբաւուր բանաստեղծը: Սակայն գործախտարուսուցչական մարմինը իր ստանձնած մեծ պարտականութիւնը չկատարեց: Այժմ ուրախութեամբ կ'իմանանք, որ Բագուի մէջ,

ուր կը գտնուի ներկայիս նաեւ Երեւնաբար, յորեմանական նոր յանձնաժողով մը կազմուած է, որ մտադիր է կատարելու բազմաթիւ բանաստեղծին Երեւնաբար՝ այս տարի 27 Ապրիլին:

Նամագրութիւնն այս առթիւ կրննելով վերստին իւր ամենաջերմ եւ անկեղծ շնորհատուութիւններն, կը մաղթէ որ Մեծ, Երեւնաբարի երեսնամեակներուն յարգեմէ 50ամեակները վասն զի՝ «արժանի է մշակն վարձու իւրոյ»:

ԻՍՄԱ. «ԱՆՆԴԻՍԻ»

ՍԱՅԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

ՅՈՒՆԵԱ ԵՐԻՐՈՎԱԿԱՆ-ՀՈՅՈՎԱԿԱՆ ՀԻՐ-ՏՐԱՎԱԹԵՆՆԵՑ 1896—1910

(Երևան-Երեւնա)

* 1061. H. U. — Die deutschen Ausgrabungen in Boghaz-Koi: Allg. evang.-luth. Kirchenztg. 41, p. 830f.

1062. Hadjian Isaac, archevêque de Sebaste et Tokat. — L'œuvre de Saint Blaise. Rachat du Saint Tombeau de Saint Blaise. Vienne, Impr. des P. P. Méchitharistes, 1902. 6°, p. 8.

1063. — — — Erzbischof von Sebaste und Tokat. — Das Werk des heil. Blasius. Wiedererwerbung des heil. Grabes vom heil. Blasius. Wien, Mechitharisten, 1902. 8°, p. 8.

[Նոյն գրքանմանքն:]

1064. Hadji Vesese. — Ein Vortrag des türkischen Meddahl's Nayif Efendi, nach dem Original in armenischen Lettern lateinisch umschrieben, zum erstenmal ins Deutsche übertragen und mit Anmerkungen herausgegeben von Dr. Hermann Paulus. Eilangen, M. Mencke, 1905. 8°, p. XXIII, 67. M. 1.20.

[Բնագր. Ethnogr. oboznenie 1905, p. 264 f. (Gorolevski).]

1065. Hadjidjé-Zennour. — La vérité vraie sur les «Désanchantées». Le Figaro 55 (1909), Nt. 355.

1066. Hagopian Hovhann. — A pocket dictionary (English—Armenian). Boston, «Ararat» publish Co. 1902. 12°, p. 292. Price: 50 cent.

[Տիւնիսի շարժումը 1902 թ.]:

1067. — — — The Relations of the Armenians and the Franks during the Reign of Leon II. 1186—1219. Reprinted from «Armenia», Feb. and Mars 1905. 8°, 39 p.

[Բնագր. «Շիրակ» 1905, Թ. 6 (Վ. Թ.):]

1068. — — — The Russification of the Armenians: Armenia (Bost.) I (1905), Nr. 7, p. 87—43; Nr. 8, p. 20—25; Nr. 9, p. 33—7.

*1069. Hahn C. — Ausgrabungen im Kaukasus im Jahre 1897: Beil. Allg. Ztg. 201 (1899), p. 7f.

*1070. — — Bilder aus dem Kaukasus. Neue Studien zur Kenntnis Kaukasiens. Leipzig, 1901. 8°, VII, p. 88. M. 6.—

*1071. — — Kaukas. Reisen und Studien. Neue Beiträge zur Kenntnis des kaukas. Landes. Leipzig, Duncker und Humboldt, 1898. 8°, p. VII, 299. M. 6.—

*1072. — — Reise nach Kachetien und ins Daghestan (Sommer 1898): Beil. Allg. Ztg. 233, p. 8—7; 234, p. 3—7; 273, p. 8—6; 274, p. 5—7; 275, p. 6—8.

*1073. — — Ueber die armenischen Namen des Berges Ararat „Masis“: Globus 73 (1897), p. 363.

*1074. Halévy J. — Les Aryens en Mésopotamie au XIVe siècle préchrétien: Rev. sem. 16, p. 247—9.

*1075. — — L'inscription cappadocienne d'arslan Tepé: Rev. sem. 4 (1896), p. 365—9.

*1076. — — Nouvel examen des inscriptions de Zindjirli: Rev. sem. 7 (1899), p. 333—355.

*1077. Hamlin C. — Zwei armenische Knaben (spätere Missionäre): Die evangel. Missionen 3 (1897), p. 63.

1078. Handbook of the National Conference of British Societies working for the Relief of Armenian Distresses, meeting at Cardiff. September 22—4. Carverton, 1898. 8°, 31 p. Price: 6 pence.

1079. Harle E. — *Ssu Rohrbach P.*

1080. Harnack Adolf. — Forschungen auf dem Gebiete der alten grusinischen und armenischen Literatur. Referat von —: Sitzungsber. der k. k. preuss. Ak. d. Wiss., phil.-hist. Cl. v. 30. Juli 1903, 39, p. 831—840.

[Հայր. Zap. 16 (1906), p. 161—4 (L. Mserian).]

1081. — — Untersuchungen über den apokryphen Briefwechsel der Korinther mit dem Apostel Paulus: Sitzungsber. der königl. Ak. d. Wiss. Berlin, 1905, I, p. 1—33. Sonderabdruck. M. 2.—

[Հայր. Anal. Boll. 24 (1905), p. 281—282 (P. P.)]

1082. — — *Ssu* Das Martyrium d. heil. Eustatius. — Irenäus.

1083. Harnack Anna. — Armenische Hochzeitsgebräuche: Der christl. Orient 4 (1903), p. 100—106.

*1084. — — Aus dem persischen Armenien: Das Reich Christi 10 (1907), p. 40—50.

1085. — — Reiseberichte: Der christl. Orient 3 (1902), p. 173—5, 179—86; 4 (1903), p. 8—13.

1086. Harold. — The Armenian Question in its present phrase: Armenia (Bost.) 2 (1906), Nr. 5, p. 3—7.

1087. Harris J. R. and Harris H. B. — Lettres from the scenes of the recent massacres in Armenia. London, J. Nisbet Co., 1897. 8°, p. XII, 254, 1 map, with illustrations. Sh. 4. 6 d.

[Հայր. Մշակ, 1897, №. 106 (Սարգիսյան): — Spectator 1897, p. 628.

1088. — — The attitude of the christian church toward Armenia: Armenia (Bost.) 4 (1910), Nr. 2, p. 2—4 & The Citizen 15 (1910), Nr. 212.

1089. — — und Helen B. — Briefe vom Schauplatz der letzten Massakres in Armenien: Der christl. Orient, 1897, p. 302—11, 350—59, 387—95, 444—50, 556—66.

*1090. — — Notes from Armenia, in illustration of The Golden Bough: Folk-Lore 15 (1904), p. 427—46.

1091. — — *Ssu* The Story of Ahikar. — Lepsius J.

*1092. Hartmann M. — Bohtân. Eine topographisch-historische Studie: Mitt. Vorderasiat. Gesch. I, p. 85—144, II, p. 61—163.

[Հայր. Մարտ, 1896, №. 7, էջ 315: — Journ. as. 9, t. 9, p. 538—40 (C. Huart). — DL. 37, p. 1463f. (F. Schwalli).]

*1093. — — Der islamische Orient. Bd. III: Unpolitische Briefe aus der Türkei. Leipzig, Rudolf Haupt, 1910. 8°, X, 262 p. M. 8.—

[Հայր. ZDMG. 64 (1910), p. 808—10 (H. St.).]

1094. Hatchérian N. — Le fonctionnement de l'assurance en Turquie. Paris 1898. Extrait de la Revue internat. des Assurances, p. 207—82, 383—431.

[Հայր. Հանդ. Եմ., 1898, էջ 382: — Քաղ., 1898, №. 12 (Հ. Մարգարյան):]

*1095. Haweis H. R. — A Persian on the Armenian Massacres: Rew. Century (1897), p. 70—6.

1096. Heberdey Rud. and Adl. Wilhelm. — Reisen in Kilikien, ausgeführt 1891 u. 1892 im Auftrage der kaiserl. Akademie der Wiss. Mit 1 Karte von Heinrich Kiepert. Wien, K. Gerolds, Sohn in Komm., 1897. 4°, 168 p. M. 13.70.

*1097. Hequard Charles. — L'empire ottoman. La Turquie sous Abdul Hamid II. Exposé fidèle de la gerance d'un empire pendant un quart de siècle (31 Août 1876 — 1 Sept. 1901). Bruxelles, Lamerlin, 1901. 8°, 468 p. Fr. 6.—

[Հայր. L'Arménie 1901, Nr. 155.]

*1098. Henderson B. W. — Controversies in Armenian topography: Journ. of Philol. 28 (1903), p. 99—121, 271—86.

*1099. — — The chronology of the wars in Armenia. A. D. 51—63: Class. Rev. 15, p. 159—65, 204—13, 266—74.

*1100. Henry J. — Baku: an eventful history. London 1905. Fr. 15.—

[Հայ-Յարգարյանի ընդարձակագիր:]

*1101. Henselmann M. — Von Choi nach Wan: Der christl. Orient 2 (1901), p. 150—57.

1102. Hepworth G. Hughes. — Through Armenia on horseback. With map and illustrations. London, Isbister and Comp. limited, 1898. 8°, XII, 355 p. Sh. 6.—

[Հայր. Independent (N. Y.) 51 (1899), p. 279. — Հանդ. Եմ., 1899, էջ 84—5 (Հ. Բ. Տ.):]

*1103. D'Herbigny M. — Les églises orientales à propos de publications récentes: Études de la Comp. de Jésus 101 (1904), p. 594—600.

1104. Herkenne Henr. — De veteris latinae Ecclesiastici capitibus I—XLIII. Una cum notis ex eiusdem libri translationibus aethiopicis, armeniacis, copiticis, latina altera, syro-hexaplari depromptis. Leipzig, Hinrichs, 1899. VI, 268 p. M. 7.—

[Բնագր. LC. 36 (1900), p. 1917—20 (R.). — Theol. Quart. 81 (1900), p. 120—23 (Vetter). — Rev. crit. 26 (1900), p. 507 (A. L.). — Jew. Qu. Rev. 12 (1900), p. 168—71 (A. Cowley). — «Հանդ. Ամս» 1910, էջ 252—53 (Հ. Գ. Փէրսոնիսի):]

*1105. Hermann. — [Vortragsbericht: Ueber die Armenier in Ungaru]: Korr.-Bl. für Anthropol. 37 (1906), p. 120—22.

*1106. Hermann Richard. — Anatolische Landwirtschaft. Leipzig 1900. 8°, 144 p.

[Բնագր. «Մուրճ», 1903, Թ. 2, էջ 220—21 (Ե. Յոսեփյան):]

1107. D'Hermigny Serge. — *Sou Chirvan-zade*, L'Artiste.

*1108. Herzfeld Dr. E. — Eine Reise durch das westliche Kilikien im Frühjahr: Petermanns Mitteil. 55 (1907), p. 26—34.

1109. Hilgenfeld H. — *Sou Patrum Nicaenorum*.

*1110. Hilprecht H. W. — The Ketha or Hittites: Science of Man (Sydney) 1 (1898), p. 217.

*1111. — — Jensens Hittite decipherment: Biblia 1898, Aug., p. 109—112 և S. S. Times 40 (1898), p. 426.

*1112. — — Solution of the Hettite problem: S. S. Times 40 (1898), p. 269.

*1113. Himmel Heinr. v. — Eine Orientreise. 4. Aufl. Stuttgart, Roth, 1900. XX, 667 p. M. 3 50.

*1114. Hippolytus Werke. — I. Band: Exegetische und homiletische Schriften. Herausg. von G. Nath. Bonwetsch und Hans Achelis. 2. Hälfte: Kleinere exegetische und homiletische Schriften. Leipzig, Hinrichs, 1897. p. X, 310.

[Ախիւսի կը հրատարակէ նոյն Հիպոլիտոսի շաղկապը յարմարեան ճանին յոյն թանգարան և գործ. Թարգմանութիւնը նոյն թանգարան:]

*1115. Hippolyts Kommentar zum Hohenlied auf Grund v. N. Marrs. Ausg. des grusm. Textes herausg. v. G. Nathanael Bonwetsch: Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristl. Lit. Neue Folge. VIII Bd., 2. Heft. Leipzig, Hinrichs, 1902. 108 p.

[Բնագր. Rev. cr. 1903, 43, p. 322 (P. Lejay). — Th. Lz. 1903, p. 545—47 (H. Achelis). — LZ. 1904, p. 59 (G. Kr.). — DL. 1905, p. 136—38 (E. Hennecke). — Th. Lz. 1905, p. 673 և 909 f. (H. Goussen). — Bibl. Z. 3 (1905), p. 1—16 (O. Bard). — Հայերէնը գերման. Թարգմանութիւն:]

1116. L'Hirondelle (Tsitsernak — Ժիզերնակ). — Romance arménienne traduite par N. Lalayantz, transcrite par N. Nicolaïeff. Moscou, Jorgenson. 1904. 4°, p. 3. 80 Kope.

1117. Hirschfelder Gustav — Aus dem Orient. 8°, p. 388.

[Բնագր. «Մուրճ», 1901, Թ. 8, էջ 194 (Ե. Թ.):]

1117a. The History of Assaneth, an apocryphal writing found in the armenian Mss. of the Library of St. Lazarus. [Translated into english by Dr. Issaverdens.] Venice, St. Laz., 1900. 8°, 74 p. Fr. 1.—

1118. Hocheppied M. Elbert. — La Mort de Mgr. Isaac [Torun]: L'Impartial 1898, Nr. 4671.

1119. Hofmann Marie. — Von Tiflis nach Urmia: Der christl. Orient 2 (1901), p. 140—46.

1120. Hoffmann Adolf. — Im (ürkischen) Kerker. Wie ich Garabed Thounmayan fand. Eine armenisch-türkische Geschichte. Westend-Berlin, Faber 1897. 8°, p. 208 Fr. 2.70.

[Բնագր. Der christl. Or. 1897, p. 427—30.]

*1121. Hoffmann Curt. — Schöne Tage im Orient. Reisebilder aus Aegypten, Syrien, Palästina, Griechenland, Kleinasien und der Türkei. Leipzig, Weber in Komm., 1903. VII, 199 p. (ill.). M. 4.—

1122. Hoffmann Paul. — Die deutschen Kolonien in Transkaukasien. Mit einem Bildnis des Verfassers und zwei Lichtdrucktafeln. Berlin, D. Reimer, 1905. p. X, 292. M. 6.—

*1123. Hoffmeister v. — Drei Frühlingsfahrten in dem Orient. Stimmungsbilder: D. Rdsch. 129 (1906), p. 91—113, 219—28.

[Յատկապէս Հնդկի դէպքի Կովկաս և Հայաստան քաղաքները ինքն իր շտապարարական է:]

1124. Holthof L. — Das Mechitharistenkloster auf der Insel San Lazzaro bei Venedig: Ueber Land und Meer 1902, Heft 4, p. 132—34.

*1125. Holzmänn C. — Binbirkilise. Archäologische Skizzen aus Anatolien. Hamburg, Boyesen und Maasch, 1905. I Bl. Text; 9 T. 4. M. 5.—

[Բնագր. Rev. arch. 7 (1906), p. 219f. (G. L. Bell).]

*1126. Hommel Fr. — Hethiter und Skythen und das erste Auftreten der Iranier in der Geschichte. Prag, Revidat in Comm. 1898, 8°, 28 p. M. 1.25.

[Հղագր. ԵՄԽԽԻ: Բնագր. Sprachwiss. Abh. I (1899), p. 236—7 (Patrubány).]

*1127. — — Notes on the Hittite inscriptions: Proc. BA. 21 (1899), p. 224—38.

*1123. — — The still undeciphered Hittite inscriptions: Expos. Times 10 (1899), p. 367—71, 459—62.

[Հղագր. ԵՄԽԽԻ: Մեղնութեանը ԵՄԽԽԻ:]

1129. Houssey Henry. — La neuvième croisade: Le Figaro 43 (1897), Nr. 49.

[Հայրական Հարգելու արժեք:]

*1130. Howorth Henry H. — Early Parthian and armenian coins: Num. Chr. 1906, p. 221—31.

*1131. — — A note on some coins generally attributed to Mazaios, the satrap of Cilicia and Syria: Մեղ 2 (1906), p. 81—7.

1132. Howorth Henry H., K. C. J. E., F. R. S., F. S. A. — Some notes on coins attributed to Parthia: The numis. chron. and journ. of the Roy. numis. Soc., 1905, part. III. (Fourth series, Nr. 19), p. 209—246.

1133. Hübschmann H. — Die altarmenischen Ortsnamen. Mit Beiträgen zur historischen Topographie Armeniens und einer Karte. Sonderabdruck aus dem 16. Bande der Indogermanischen Forschungen von K. Brugmann und W. Streitberg (16, 1904, p. 197—480), Strassburg, Trübner, 1904. 8°, p. IV, 197—490. M. 8.—

[Բնագր. Rev. cr. 1904, II, p. 345 f. (A. Meillet). — «Մուրճ», 1904, Թ. 8 (Դարգիւններ): — «Լուսն», 1905, Թ. 1 (Թամարեան): — «Հանդ. Ամս» 1904, էջ 285: — Հայերէնի Թարգմանար. «Բագմ», 1904, էջ 398—401, 509—514, 546—551 (Հ. Ն. Անդրեան): — Լիւսնարար

Թարգմ. «Հանդ. Ամս.», 1904, էջ 289-304, 372-79. 1905, էջ 27-8, 53-63, 79-92, 122-127, 186-189, 245-252, 299-308. 1906, էջ 7-8, 153-8. 187-91, 221-3, 248-50, 310-318, 361-366. 1907, էջ 14-16, 54-60, 177-182, 211-212 և անստիմ (Հ. Բ. Գ.):

1134. — — Armeniaca [I. Arm. ustr: ags. subterza. 2. Arm. ճեռ = rhod. κροίνα. 3. Arm. skund: gr. σκύνδα. 4. Arm. demestikos = gr. δαμείστος. 5. Arm. Նախաբան: ἀποβατήριον?]: Strassburger Festschrift zur 46. Versamm. deutsch. Philolog. u. Schulmänner (1901), p. 69—79.

[Մասունք Թարգմանութ «Հանդ. Ամս.», 1901, Թ. 12, էջ 359-63 (Վ. Բ.) «Բազմ.», 1901, Թ. 11-12, էջ 379-80, 1902. Թ. 5, էջ 212-3:]

1135. — — Armeniaca [I. Anlautendes z im Armenischen. 2. Arm. zgam "merke". 3. Arm. nčrn "Antichrist". 4. Arm. ail = kyp. αἰλος. 5. Arm. giser "Schmelz". 6. Arm. janjaxari "scharlachrot". 7. Kasusattraktion im Armenischen]: Indogerm. Forschungen 19 (1906), Heft 5, p. 457—480.

[Հանդ. «Հ.Ա.» 1907, էջ 28: — Թարգմ. անդ էջ 183-87, 248-52 (Դովաթ Բաղրուանեսյան):]

1136. — — Armenische Grammatik. I. Teil: Armenische Etymologie. II. Abteilung: Die arysischen und griechischen Lehnwörter im Altarmenischen und die echt armenischen Wörter. Leipzig, Breitkopf & Härtel, 1897. 89, XXIII, 261—575 S. M. 8.—

[ԲԱԶՄ. IF. Anz. 3, p. 42—9 (H. Hübschmann). — Ethnol. Mitteil. aus Ung. 5 (1897), H. 5—10 (L. von Patrubány). — LC. 39 (1897), p. 1261f. [B]ar[r]ib[er]([o]m[ae]). — Rev. or. 48 (1897), p. 385—9 (A. Meillet). — DL. 16 (1898), p. 625—7 (O. Mann). — Lit. Rdsch. f. d. kath. U. 24 (1898), p. 142—4 f. (P. Vetter). — «Հանդ. Ամս.», 1897, էջ 243-9 (Հ. Բ. Մեղիկյան): — «Արաբ.», 1897, Թ. 8 (Վ. Բ.): — «Բազմ.», 1898, Թ. 3 (Meillet).]

1137. — — Arm. գաշակ gušak: Zeitschr. f. arm. Phil. 2 (1904), p. 264—66.

1138. — — Zur Chronologie der armenischen Vokalgeseetze: Sprachw. Abh. I (1896), p. 129—72.

1139. — — Zur persischen Lautlehre. [I. np. bāz ք oder bāzō "arm"? — II. np. panir oder paner "Käse". — III. Arm. nšēr = np. nštar "Lanzette"]. Kuhns Zeitschr. 36 (1899), p. 153—78.

*1140. Hughes T. M. R. — Notes on some Volcanic phenomena in Armenia: Nature 57 (1898), p. 392—94.

*1141. Huntington E. — Brief von — — über armenische Altertümer: Zeitschr. f. Ethnol. 32, p. 140—52.

*1142. — — The Hittite rivers of Hilar, Asia Minor: Rec. of the Past. 2 (1903), p. 131—140.

*1143. — — The Valley of the Upper Euphrates river and its people: Bull. amer. geogr. Soc. 34 (1902), p. 801—810.

*1144. — — Weitere Berichte über Forschungen in Armenien und Commagene. Übers. und mit Anmerk. versehen von C. F. Lehmann: Z. f. Ethnol. 33, p. 178—209.

1145. Hurter H., Wardanian A. — Ein Zeugnis aus dem 6. Jahrhundert für die Unfehlbarkeit des Papstes: Zeitschr. f. kath. Theol. 34 (1910), p. 218.

Հին. Նախ. S. Salaville: Échos d'Orient 13 (1910), p. 171f.

*1146. Hutton Will. Holden. — Constantinople. The story of the old capital of the empire. (Medieval towns.) London, Dent. 1900, 12°, p. 356. 3 s. [ԲԱԶՄ. 'Արաբ.', 1901, Թ. 7, էջ 63-64:]

1147. Ibn Gobayr (Ibn Giobeir). — Viaggio in Ispagna, Sicilia, Siria e Palestina, Mesopotamia, Arabia, Egitto compiuto nel secolo XII. Prima Traduzione fatta sull'originale arabo da Celestino Schiaparelli. Roma, Casa ed it. 1906, 8°, XXVII, 412 p.

*1148. Ignotus. — Der Orient (polit. Chronik in deutscher Beleuchtung): Cosmopolis 1896, Oktober, p. 229—316.

*1148a. Imbert Paul. — La rénovation de l'empire ottoman. Affaires de Turquie. Paris, Perrin, 1909. 8°, XVI, 312 p. Fr. 3.50.

*1149. Indy Vincent. — La musique arménienne: Rev. musicale, 1904, Nr. 13.

*1150. Innere Schwierigkeiten in der armenischen Kirche: Christl. Welt, Nr. 4.

1151. International Association of the Friends of Armenia: Occasional Paper 1897, Nr. 1—2, p. 4.

1152. Des heiligen Irenäus Schrift zum Erweise der apostolischen Verkündigung. Εἰς ἐπίδειξιν τοῦ ἀποστολικοῦ κηρύγματος. In armenischer Version entworfen. Herausgegeben und ins Deutsche übersetzt von Lic. Dr. Karapet Ter-Mékörttschian und Lic. Dr. Erwand Ter-Minassiantz, mit einem Nachwort und Anmerkungen von Adolf Harnack. (= Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristlichen Literatur. III. Reihe, I. Bd., I. Heft.) Leipzig, Hinrichs, 1907. 8°, VIII, 69, 68 p. M. 6.—

[ԲԱԶՄ. Lz. 1907, p. 529—31 և Z. f. Kirchengesch. 27 (1907), p. 478 f. (J. Leipoldt). — Th. Lz. 1907, p. 174—6 (N. Bonwetsch). — DL. 1907, p. 2061—2066 (S. Weber). — Theol. Quart. 89 (1907), p. 616—9 (Belser). — Th. Rev. 1907, p. 242—6 (F. Diekamp). — B. philol. Ws. 27 (1907), p. 280—2 (E. Nestle). — Anal. Boll. 27 (1907), p. 203 (H. D.). — Civil. catt. 1907, III, p. 580—9. — Riv. stor.-crit. delle sc. teol. 3 (1907), p. 134—40 (U. Mannucci). — Z. f. neuest. Wiss. 8, p. 68 (H. Koch). — Црк. p. 226—33 (P. Drews). — Byz. Zeit. 1910, p. 211 (Sgarda). — D. Lztg. 1911, Nr. 11, p. 654—6 (Simon Weber). — Theol. Litbl. 28, p. 3 (Kunz). — Rev. crit. 1908, I, p. 22—24 (P. Lejay). — «Արևիկ.», 1907, Թ. 6571 (Դանիել Բ. Նալ): — «Բազմ.», 1908, էջ 521-2: — «Արաբ.», 1907, Թ. 1 (Բոգդեմյան Գ. Վ.): — «Հանդ. Ամս.», 1910, էջ 200-208 (Հ. Վ. Ս.): — Црк. 1912, էջ 436-7 (Հ. Ս. Վարդանեսյան):]

1153. Irenaeus gegen die Häretiker. Buch IV und V in armenischer Version entdeckt von Lic. Dr. Karapet Ter-Mékörttschian, Z. Z. Bischof in Tauris (Persien), herausg. von Lic. Dr. Erwand Ter-Minassiantz. (= Texte u. Untersuch. XXXV, 2.) Leipzig, J. u. C. Hinrichs'sche Buchhandlung, 1910, S. VIII, 264. M. 10.—

[ԲԱԶՄ. «Հանդ. Ամս.», 1910, էջ 200-208 (Հ. Վ. Վարդանեսյան): — «Բազմ.», 1911, էջ 40-44: — «Հանդ. Ամս.», 1910, Թ. 27 (Pessimist). — D. Lztg. 1911, Nr. 11, p. 654—6

(Simon Weber). — Anal. Boll. 30 (1911), p. 381 (H. D.). — Journ. As. 16 (1910), 10 série, p. 187—8 (F. Macler)]
1154. Isakowicz Isaak Nikolaus, arm.-kath. Metropolitan-Erzbischof von Lemberg. — An alle, in Suczawa und Bukowina ansässigen . . . Konnationalen. Lemberg 1896. 8°, 18 p.

1155. Isakowicz Isaak Mikołaj. — Z miłosierdzia Bożego . . . Lwowie 1900. 8°, 131 p.

1156. — — Wszystkim wierzgn podrowienie i błogostawieństwo w Pann! Lwowie 1900. 8°, 8 p.

1157. Iskenderian G. — Die Verfassung der armenischen Kirche. 1. Die Geistlichkeit der armenischen Kirche: Deutsch-armenische Blätter, Nr. 6 (1910), p. 62—64.

1158. Ismirlian. Mattheos Episkopos, der newgewählte Katholikos aller Armenier: Voss. Zeitung u. Sonnenaufg. II (1909), p. 118—9.

1159. Issaverdens Dr. Jacques. — *Sûu* The Uncanonical. — The History of Assaneth.

1160. I. — *Sûu* Gamsaragan D. — Tscho-banian Archag. Poésies.

*1161. J. — Neue Keilschriftfunde (H. Wincklers Tontafelfunde zu Boghas-Koij: Beil. Allg. Ztg. 1906, III, p. 414.

*1162. Jackson A. V. M. — Persia past and present: a book of travel and research, with more than 200 ill. London, Macmillan, 1906. XXXI, 417 p., 1 K. (T., portr., facs.) sh. 17.

*1163. Jacob Rob. — A trip. to the Orient: the story of a Mediterranean eruse. Philadelphia, Dintson, 1907. VI, 392 p. Doll. 1.50.

*1164. Jacob R. P. — The ardinol of the Holy apostolic Church of Armenia: Indian Church Quart. Rev. II (1899), p. 211, 363, 465.

*1165. Protoevangelium Jacobi. [= From an Armenian ms. in the library of the Mechthariats in Venice.] By F. C. Conybeare: Americ. Journ. of theol. I (1897), p. 424—442.

[Հմմտ. «Հանդ. Ամս», 1898, էջ 88:]

*1166. Jacobsthal Eduard. — Mittelalterliche Backsteinbauten zu Nachtschewan in Araxesthale. Mit einer Bearbeitung der Inschriften von Martin Hartmann. Berlin, Toeche in Komm., 1899. 8°, 31 p. M. 5.—

1167. Jelalian H. S. — The Sultan's illness: Armenia (Bost.) 2 (1906), Nr. 11, p. 30—34.

1168. Jenő Darkó. — A magyarokra vonatkozó népvisek a bizánczi iroknál. (= Értekezések a nyelvi-és széptudományok köréből. Kiadja a m. tud. Akademia 21. 6.) Budapest 1910. 8°, 76 p. K 1.50.

[Ըստ Հնդ.ին թիվանդացի մասնագիտները գնումադրացիները Գ'արուսանն Մաճագո, Ծոթգու, Տա-բագուսթաթու. վերջին բառը, արարելովի մէջ փոխա-նակելու Սեւադուրի անունը նման է: Իսկ Ծոթգու անունափոխութիւնը ստուած են թիվանդացի խոնգա-րացուց, որո ասոնք «x τών Κασσιών Πυλών (= ընդ դռնու Կասսիոն) Հայաստան կը գաղթեն: Ըստ այսմ վարելու է Նաեւ Սեւադուրիաց աստուծութեան նամար: Գր. Byz. Zeit. 19 (1910), p. 644—645 (R. W.). — «Հանդ. Ամս», 1911, էջ 310—311 (Վ. Մուրադեան):]

1169. Jensen [Paul]. — Grundlagen für Entzifferung (hat. od.) cilic. (?) Inschriften: ZDMG 48 (1904), p. 235—262.

1170. — — Hittiter und Armenier. Mit 10 lith. Schrifttafeln und einer Uebersichtskarte. Strassburg, Trübner, 1898. 8°, XXVI, 255 p. M. 25.—

[Գր. Rev. sér. 6 (1898), p. 281—8 (J. Havély). — Or. Lz. I (1898), p. 384—94 (L. Messerschmidt). — Rev. cr. 36/7 (1898), p. 141f. (A. Meillet). — GGA I (1899), p. 50—63 (C. Brockelmann). — Th. Lz. 3 (1899), p. 65—68 (F. Schwally). — ZDMG 53 (1899), p. 168—80 (H. Zimmern). — S. S. Times 40 (1899), p. 426 (H. v. Hilprecht). — JRAS. 1899, p. 182—184 (T. G. Pinches). — IF. Anz. 13 (1902), p. 81—3 (H. Hirt). — «Հանդ. Ամս», 1898, էջ 182: — «Սարս», 1899, էջ 155—56 (Գ. Վ. Յովսէփեան): — Մասնագիտ. «Հանդ. Ամս», 1899, էջ 225—39, 327—28:]

1171. — — Hittiter und Armenier: Voss. Zeitg. 1897, Sonntagsblatt, 8. Aug. Nr. 82f.

[Գր. ZDMG. 53 (1899), p. 168—80 (Zimmern H.). — Հայ. Թարգմ. «Հանդ. Ամս», 1897, էջ 321—25, 362—67 (Հ. Գ. Գ.):]

*1172. — — Hittite-Armenian inscriptions of Sargon's time: S. S. Times 1897, p. 3—5.

1173. — — Die hittitisch-armenische Inschrift eines Syennesis aus Babelon: ZDMG. 57 (1903), p. 215—70.

[Գր. «Սարս», 1904, էջ 537—9 (Մարտիկ Սարգսյան): — «Հանդ. Ամս», 1904, էջ 62—63:]

1174. — — Hittitisch und armenisch: Pädagog. Forsch. Anzeiger 14, Heft 1—4 — IF. Anz. 14 (1903), p. 47—62.

[Գր. «Սարս», 1904, էջ 537—39 (Մարտիկ Սարգսյան): — Հայ. Թարգմ. «Հանդ. Ամս», 1904, էջ 180—84, 271—76:]

*1175. Jensens Hittite decipherment: Biblia 1898, p. 109—112.

*1176. — — The Hittite inscriptions: Expos. Times 10 (1899), p. 501—5, 528.

1177. — — Die Inschrift I von Jerabia: ZDMG 53 (1899), p. 441—70. Հմմտ. «Սարս», 1900, էջ 224 (Վ. Վ.):

*1178. — — The religion of the Hittites: S. S. Times 40 (1899), p. 299f.

[Գր. S. S. Times 40 (1898), p. 297 (H. v. Hilprecht).]

*1179. — — The undeciphered Hittite inscriptions: Expos. Times 10 (1899), p. 804—10, 405—11, 420.

*1180. Jerphanion G. de — Armenien. Superstitions et traits de mœurs: Terre Sainte 1906, p. 8—12.

*1181. — — Two new Hittite monuments in the Cappadocian Taurus: Proc. BA. 30, p. 42—44; 2 T.

1182. — — Die Schultätigkeit der Jesuiten in Tokat: Die kathol. Missionen 34 (1906), Nr. 4.

1183. Joannissiany Abgar. — *Sûu* Raffi.

(Հըր-հըր-հըր)

Հ. Գ. ՓԵՐՎԱՆՔԻԱՆ

